

**Πανορθόδοξες Συνδιασκέψεις
Έντεταλμένων Όρθοδόξων Εκκλησιών
καί Ίερών Μητροπόλεων
γιά θέματα Αιρέσεων και Παραθρησκείας**

**Έτοιμοι πρὸς ἀπολογία
παντί τῷ αἰτοῦντι ἡμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος**
ΙΓ΄ Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη
Έντεταλμένων Όρθοδόξων Εκκλησιών
καί Ίερών Μητροπόλεων γιά θέματα
Αιρέσεων και Παραθρησκείας
(Ν. Προκόπι Εὐβοίας, 29.10-2.11.2001)

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

Η ΙΓ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Έντεταλμένων Όρθοδόξων Εκκλησιών και Ίερών Μητροπόλεων δια θέματα Αιρέσεων και Παραθρησκείας, πραγματοποιήθηκε, υπό την αιγίδα του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. κ. Χριστοδούλου, στο Ιερό Προσκύνημα του Οσίου Ιωάννου του Ρώσσου στο Ν. Προκόπι Ευβοίας, της Ι. Μ. Χαλκίδος και υπό την προεδρεία του Σεβσμιωτάτου Μητροπολίτου Ζιχνών και Νευροκοπίου κ. Σπυρίδωνος, Προέδρου της Συνοδικής Επιτροπής επί των αιρέσεων από 29/10 έως 2/11/2001, με γενικό θέμα «Έτοιμοι πρὸς ἀπολογία παντί τῷ αἰτοῦντι ἡμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος» και με ποιμαντική ευθύνη και αγωνία ασχολήθηκε ιδιαίτερα με τα κινήματα των Πεντηκοστιανών και των Νεοειδωολατρών.

Η Όρθόδοξη Εκκλησία, που ευδοκία και χάριτι Θεού, κατέχει την ορθή πίστη, είναι σε θέση να ανοίγει στην κοινωνία μας τους ορίζοντες της αληθινής ελπίδας.

Ο σημερινός κόσμος έχει ανάγκη, όσο ποτέ άλλοτε, από ελπίδα. Δυστυχώς όμως, παρατηρείται ένας αυξανόμενος αριθμός νέων δήθεν χαρισματικών ομάδων, όπως οι Πεντηκοστιανοί και αναπαλαιούμενων παγανιστικών θρησκειών, όπως τα νεοειδωολατρικά φαινόμενα που προσφέρουν στο σύγχρονο άνθρωπο ψεύτικες ελπίδες.

Διαπιστώσεις

1. Πεντηκοστιανοί

α. Την τελευταία δεκαετία του λήξαντος αιώνας το βασικό κήρυγμα των Πεντηκοστιανών ήταν, ως γνωστόν, το «περὶ αρπαγῆς της Εκκλησίας», το οποίο και λειτουργούσε κατά τρόπο εκβιαστικό προς τα ταλαίπωρα θύματα της πλάνης. Το αναμενόμενο όμως δεν επισυνέβη και το κίνημα παραμένει έκθετο απέναντι στο βασικότερο «πεντηκοστιανό» δόγμα. Οι συνεχείς διαψεύσεις των προφητειών τους τους κατατάσσει στην κατηγορία των ψευδοπροφητών.

β. Η εν Χριστώ αναγέννηση, δεν είναι ένας ψυχολογικός και συναισθηματικός ενθουσιασμός, ούτε ακόμη και η εξωτερική αλλαγή της συμπεριφοράς. Ενεργείται μόνο μέσα στην Εκκλησία, δια των Αγίων Μυστηρίων και επεκτείνεται στον αιώνιο κόσμο της Βασιλείας του Θεού.

γ. Ο βαπτισμένος Όρθόδοξος χριστιανός εις το όνομα της Αγίας Τριάδος, που έλαβε την δωρεά του Αγίου Πνεύματος δια του μυστηρίου του Αγίου Χρίσματος, με τη ζωή του μέσα στην Εκκλησία και με τον προσωπικό του αγώνα διαφυλάττει και επαυξάνει την παρακαταθήκη της Χάριτος.

δ. Οι λεγόμενες «εμπειρίες» των Πεντηκοστιανών έχουν καθαρά υποκειμενικό και νοσηρό χαρακτήρα, και σ' αυτές οδηγούνται τα θύματα κάτω από ψυχολογικές τεχνικές ή και με τη συνέργεια του δαιμονικού πνεύματος. Οι «εμπειρίες» αυτές έξω από το χώρο της Όρθοδόξου Εκκλησίας, είναι νόθες, διότι οι Πεντηκοστιανοί στερούνται της Αποστολικής Διαδοχής και της αυθεντικής Αποστολικής Διδαχής και είναι ξένοι προς την παράδοση της θεωτικής εμπειρίας των Αγίων. Οι μεθοδεύσεις των Πεντηκοστιανών αίρουν την ελευθερία και την αξιοπρέπεια του ανθρώπου.

ε. Το φαινόμενο της «γλωσσολαλίας», όπως ενεργείται στους Πεντηκοστιανούς και το οποίο θεωρείται απόδειξη κατ' αυτούς, της παρουσίας του Αγίου Πνεύματος στη ζωή τους, αποτελεί μια νοσηρή κατάσταση και δεν έχει καμία σχέση με το χάρισμα της γλωσσολαλίας της πρώτης Εκκλησίας.

στ. Οι αλληπάλληλες διασπάσεις και οι συνεχείς μεταβολές της διδασκαλίας στην ίδια ομάδα των Πεντηκοστιανών μαρτυρούν, για την απουσία του Αγίου Πνεύματος το οποίο συγκροτεί την ιστορική Εκκλησία, της οποίας η ενότητα εκφράζεται εν τω Επισκόπω και τη Θεία Ευχαριστία.

ζ. Καταγγέλλεται η αύξηση κοινωνικών προβλημάτων και η διάλυση οικογενειών εξαιτίας της διείσδυσης και της προσηλυτιστικής δράσης των Πεντηκοστιανών που δημιουργούν ακραίες συμπεριφορές μέσα στις οικογένειες, οι οποίες ενίοτε οδηγούνται ενώπιον της δικαιοσύνης.

η. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επεκύρωσε την καταδίκη Πεντηκοστιανών από Ελληνικά δικαστήρια για προσηλυτισμό (υπόθεση Δημητρίου Λαρίση και λοιπών κατά Ελλάδα, 24/2/98), γεγονός το οποίο σκοπίμως αποκρύπτεται.

θ. Το Ε.Δ.Α.Δ. επανειλημμένως απεφάνθη, ότι ο Ελληνικός νόμος περί προσηλυτισμού i) συνάδει προς το Ελληνικό Σύνταγμα και ii) δεν αντιβαίνει προς το άρθρο 9 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (περιπτώσεις Δημ. Λαρίση και Κοκκινάκη).

2. Νεοειδωλολατρία

α. Στα σύγχρονα αρχαιολατρικά κινήματα, όπως αποδεικνύεται και από τα κείμενά τους, υπερισχύει ο ειδωλολατρικός χαρακτήρας και η προσπάθεια αναβίωσης της αρχαίας πολυθεϊστικής θρησκείας (δώδεκάθεο, αρχαία μυστήρια, ανατολικές και αιγυπτιακές μυστικιστικές θεότητες κ.α.).

β. Διερωτώμεθα πώς οι αρχαιολάτρες αξιολογούν το γεγονός, ότι η πολυθεϊστική θρησκεία είχε απορριφθεί από τους λαμπροτέρους εκπροσώπους της αρχαιοελληνικής διανοήσεως.

γ. Γνώρισμα, κατά κανόνα, των νεοειδωλολατρών είναι η διαστροφή των ιστορικών δεδομένων και το μίσος προς την Εκκλησία. Με την προσπάθεια και την προοπτική της αναβίωσης της αρχαίας θρησκείας ουσιαστικά επιχειρείται η κατασυκοφάντιση και η υποβάθμιση της Εκκλησίας στην Ελληνική κοινωνία.

δ. Από μερίδα αρχαιολατρών επιχειρείται μια «από-εβραιοποίηση» του Χριστιανισμού με σκοπό την δήθεν ελληνοποίησή του, παραχαράσσοντας ιστορικά δεδομένα και υιοθετώντας ρατσιστικά και εθνικιστικά κριτήρια.

ε. Επιχειρείται η εκμετάλλευση επετείων, ακόμη και των Ολυμπιακών αγώνων και η χρήση χώρων και μνημείων που συνδέονται με την ένδοξη αρχαία Ελληνική ιστορία, προκειμένου να οργανώσουν ειδωλολατρικές τελετές.

στ. Αποσιωπάται ή διαστρέφεται η προσφορά του Χριστιανισμού στον ψυχорραγούντα Ελληνισμό, η οποία συνίσταται στην «Εκκλησιοποίηση» του Ελληνισμού και στην πρόσληψη, ανακαίνιση και διάσωση των ευγενών του στοιχείων.

ζ. Διαπιστώνονται στα αρχαιολατρικά κινήματα πολλές και ποικίλες διαφοροποιήσεις και αντιθέσεις σε βασικές αντιλήψεις, όπως περί Θεού, κόσμου, ανθρώπου, ηθικής κ.λ.π., κινούνται δε στα πλαίσια του συγκρητιστικού και αποκρυφιστικού πνεύματος της «Νέας Εποχής».

η. Επισημάνθηκαν μελανά σημεία της αρχαιοελληνικής θρησκείας, τα οποία οι νεοειδωλολάτρες συστηματικά αποκρύπτουν. Τονίσθηκε δηλαδή ότι οι αρχαίοι θεοί ήταν υποδουλωμένοι σε πάθη και διέπρατταν κάθε είδους ανομίες και αισχροτήτες και απαιτούσαν βάρβαρες και απαράδεκτες τελετουργίες, που έφθαναν και σε ανθρωποθυσίες. Όλα αυτά τα μελανά σημεία πρέπει να καταστούν γνωστά, ώστε να αισθανθούν οι Έλληνες την πρέπουσα ευγνωμοσύνη προς τον Ιησού Χριστό, ο οποίος τους απάλλαξε από όλες αυτές τις αθλιότητες και βαρβαρότητες.

Προτάσεις

1. Γενικές

- α. Παράκληση των συνέδρων είναι να εκδίδονται κάθε χρόνο τα Πρακτικά των Συνδιασκέψεων.
- β. Είναι ευκαταίον οι κατά τόπους Μητροπόλεις να συνεργάζονται και να επικοινωνούν με τη Συνοδική Επιτροπή επί των Αιρέσεων για την χάραξη κοινής τακτικής στις διάφορες προκλήσεις.
- γ. Στην ίδια προοπτική της επικοινωνίας είναι επίσης ευκαταίον να αποστέλλονται από τις Μητροπόλεις κατ' έτος σχόλια επί των Πορισμάτων των Συνδιασκέψεων, τα οποία θα λαμβάνουν υπόψη στον κοινό σχεδιασμό της ποιμαντικής αντιμετώπισης του προβλήματος των αιρέσεων.
- δ. Είναι ανάγκη να καλλιεργηθεί θεολογικός κηρυκτικός λόγος που θα μορφώνει δογματική συνείδηση στα μέλη της Εκκλησίας. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην προσέγγιση και κατήχηση της νεολαίας. Προς το σκοπό τούτο πρέπει να εξασφαλιστούν ιδιαίτεροι οικονομικοί πόροι σε περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο, που θα ενισχύουν το νεανικό κατηχητικό έργο.
- ε. Είναι ανάγκη να ετοιμασθούν κατηχητικά μαθήματα, για τις αιρέσεις και ιδιαίτερα για τη «Νέα Εποχή» και τον αποκρυφισμό.
- στ. Προτείνεται να καθιερωθεί εβδομάδα ενημέρωσης, η εβδομάδα των Πατέρων της Ζ' Οικουμενικής Συνόδου, για τις αιρέσεις και την Παραθρησκεία με παράλληλη έκδοση έντυπου υλικού.
- ζ. Προτείνεται να αξιοποιηθεί η τελευταία σελίδα του φυλλαδίου «Φωνή Κυρίου» ως αντιαρετική στήλη.
- η. Επειδή οι ποικίλες παραθρησκευτικές ομάδες επιδιώκουν με ποικίλους τρόπους, να αποσπάσουν αναγνώριση από εκκλησιαστικά πρόσωπα, παρακαλούνται, ευσεβάστως, οι Σεβασμιώτατοι Αρχιερείς, να ενημερώνονται από την Συνοδική Επιτροπή επί των Αιρέσεων, για την ταυτότητα φορέων και συλλόγων αγνώστων σ' αυτούς.
- θ. Είναι αναγκαίο να διοργανωθεί σε κάθε Ιερά Μητρόπολη γραφείο ενημέρωσης σχετικά με τα προβλήματα των αιρέσεων και με στελέχωση μονίμων συνεργατών.
- ι. Προτείνεται να καθιερωθεί η σύγκλιση κατ' έτος περιφερειακών συνεδρίων για την επεξεργασία τοπικών προβλημάτων που προκύπτουν από την δράση αιρετικών ομάδων.

2. Πεντηκοστιανοί

- α. Στην πεντηκοστιανή πρόκληση πρέπει να αντιτάξουμε το γνήσιο Ορθόδοξο εκκλησιαστικό ήθος, την ενότητά μας με τον Επίσκοπο εν τη Θεία Ευχαριστία, η ζωή της ενοριακής κοινότητας και την πιστότητα στην Παράδοση της Εκκλησίας.
- β. Είναι ανάγκη να προβληθεί η ορθή διδασκαλία περί Αγίου Πνεύματος και η αγιοπνευματική ζωή των Αγίων μας, οι οποίοι έγιναν κατοικητήριο του Αγίου Πνεύματος. Αυτοί οι Άγιοι κατέχοντας την γνήσια εμπειρία του Αγίου Πνεύματος καθίστανται απλανείς διδάσκαλοι και καθοδηγητές της εν Χριστώ ζωής.
- γ. Η ενημέρωση των Ποιμένων αποτελεί βασική προϋπόθεση της ορθής ποιμαντικής στην αντιμετώπιση της πλάνης των Πεντηκοστιανών.

3. Νεοειδωλολατρία

- α. Παρακαλούνται η Τοπική Αυτοδιοίκηση και οι κατά τόπους Πολιτιστικοί Σύλλογοι, να είναι προσεκτικοί στην παραπλανητική τακτική των αρχαιολατρικών κινημάτων, που έχουν σκοπό την αναβίωση παγανιστικών τελετών.

β. Εφιστάται η προσοχή των κληρικών, ώστε να μη συμμετέχουν με αγιαστικές τελετές ή με την παρουσία τους σε εκδηλώσεις έστω και μετριοπαθών αρχαιολατρών που επιθυμούν προσέγγιση, αλλά αποσκοπούν στην παραπλάνηση.

γ. Καλούνται οι θεολόγοι να μελετήσουν συστηματικότερα τα Απολογητικά κείμενα των Πατέρων, για την αξιοποίηση των παρατηρήσεων των.

δ. Χρειάζεται προσοχή στον τρόπο αντιδράσεως, καθόσον οι αρχαιολάτρες επιδιώκουν τη δημιουργία επεισοδίων, για να διασύρουν την Ορθόδοξη Εκκλησία.

ε. Να συνειδητοποιηθεί η πνευματική και η ηθική ανωτερότητα του Χριστιανισμού και να επισημανθεί προσφορά του προς τον Ελληνισμό τον άνθρωπο και τον πολιτισμό (σεβασμός ανθρωπίνου προσώπου, ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών, ισότητα των ανθρώπων, θέσεως των γυναικών, δούλων, ανυψώσεως της ηθικής και προαγωγής του πολιτισμού).

ζ. Στην ενημέρωση για την αρχαιολατρία να επισημαίνεται, ότι αυτό δεν είναι φαινόμενο ελληνικό, αλλά παγκόσμιο και εντάσσεται στο σχέδιο της «Νέας Εποχής» για την αναβίωση των αρχαίων παγανιστικών θρησκειών.

η. Η παρουσία της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Οικουμένη διασώζει και σήμερα την φυσιολογική εξέλιξη και τη ζωντανή παρουσία του Ελληνισμού στην ιστορία.

Το παρόν κείμενο εγκρίθηκε από την ολομέλεια της ΙΓ' Συνδιασκέψεως κατά την τελευταία της συνεδρία.